

3. VANGEN MET GELUID.

Heel veel ringers hebben gereageerd op ons aanbod om geluids cassettes en -banden voor hen te vullen met vogelgeluiden. De heer Tan en Gert Speek hebben hieraan ca. 200 uren besteed. We kunnen namelijk niet versneld overnemen en als een ringer ons dus 8 cassettes stuurt van 2 x 1/2 uur, kost dat ca. 16 uren werk! Maar we zijn er door gekomen en natuurlijk zijn we nieuwsgierig naar de resultaten. Hieronder volgen ze in telegramstijl:

Osieck:-zwaluwen in aug. en sept. op ochtendtrek: De zang is heel aantrekkelijk. Ze gaan in de bomen en op de netten zitten zingen en poetsen, maar de netten zijn overdag te goed zichtbaar voor ze.

-eind sept. - slaappleats van 200 ex. reageert niet.

-kleine karekiet - geen reactie.

-fitis/tjiftjaf - in 't begin van de broedtijd in het territorium gemakkelijk te vangen.

-goudhaantje - komen als straaljagers aanvliegen. Moeten in de eerste momenten worden gevangen want de belangstelling is na enige minuten verdwenen.

-pimpelmees - goed te vangen.

-zwarte mees - reageert sterk op de zang.

-staartmees - wisselend. In sept. geen reactie. In de winter vielen ze als bakstenen uit de bomen.

-baardmezen - geen reactie, misschien te wijten aan het feit, dat er honderden zaten te tingelen, zodat de recorder niet opviel. De Engelse opname was de beste. De Franse leek meer op een stoomtrein!

-goudvink - merkwaardigerwijze: geen reactie.

-zwarte specht - binnen enkele minuten kwam van ver een zwarte specht aanvliegen en scheerde vele malen 1-à 2 m boven de recorder.

J.Buker-nachtegaal - heel goed. Vooral als de vogels pas uit het winterkwartier terug zijn (zie fitis, red.). De eerste uren na zonsopgang zijn de beste.

P.Spreeuwenberg-tuinfluiters is zéér gevoelig voor de zang. Vingen vroeger zelden tuinfluiters, nu op één morgen (5.45-10.30) 25 ex. Sinds we met geluid vangen zijn de vangsten met 50% gestegen.

- S.Braaksma - kwartelkoning en grote karekiet - zeer goed te vangen.
- graspieper - bekend, zeer goed.
  - veldleeuwerik - vooral in de sneeuw heel goed.
- C.v.Deursen- steenuil - bij windstil weer-begin maart heel goed, zelfs vanaf 500 m!
- grauwe gors - heel weinig reactie.
  - bosuil - goede reactie, maar blijft te hoog in de bomen om te kunnen vangen.
  - boomklever - in Wassenaar slecht, in Delden goed.
- L.Buurma - zwartkop in territorium - uitstekend te vangen.
- G.v.d.Werff- keep: oktober-goed te vangen in bosgebied.
In ca.15 vangdagen (9 m net) 225 kepen, beste tijden 's morgens vroeg en laat in de middag.
- B.J.Frielink We experimenteerden verder met boerenzwaluwen en
c.s. vingen in 47 avonden 5899 stuks.
- Dit was te danken aan het gebruik van een geluidsversterker. Het meest frappante was daarbij het volgende voorval:
- We vingen in een griendje, waar een kleine slaappleaats was. De slaappleaats van 1971 lag op 300 m afstand in een groot rietveld. Tot eind juli sliepen de boerenzwaluwen daar echter nog niet. Daar het rietveld mogelijkheid bood tot het plaatsen van veel meer netten, zette we die op een avond daar op en plaatsten de recorder + versterker er onder. Op het bezette slaappleaatsje in het griendje vingen twee van ons, ook met een recorder, maar zonder versterker. Toen het tijd van invallen werd, zogen we met de versterker alle zwaluwen weg van hun oude slaappleaats naar de nieuwe op 300 m afstand, bovendien gelegen achter een dijk en achter een hoog populierenbos. Bij de versterker op de kunstmatig gefokte slaappleaats vingen we er 168, op de oude slaappleaats zonder versterker ..... 5!
- Verdere experimenten bewezen overduidelijk, dat bij de vangst van boerenzwaluwen, de geluidsversterker favoriet was boven de recorder zonder versterker.

Gert Speek, assistent bij het Vogeltrekstation, kreeg daarna de opdracht om voor de ringers een kleine, goede versterker samen te stellen, die niet te duur mocht zijn. Hij zegt daarover het volgende:

Daar in de praktijk gebleken is dat een uitgangsvermogen van + 4 Watt veel beter aanlokt en dus meer vangt dan de max. 1 Watt die de meeste portable recorders geven, levert VT een versterker die op iedere band- en cassetterecorder kan worden aangesloten. De versterker levert bij 12V en een luidspreker van 4 ohm een vermogen van 4 Watt en mag gevoed worden met min. 8V en max. 16V (gelijkstroom). Het geheel wordt geleverd met batterijen in een houder zodat U onafhankelijk bent van het lichtnet, maar indien op vd vermogen wordt gedraaid dient U er wel rekening mee te houden dat deze na zo'n twee à vier uur leeg zijn (afhankelijk van de kwaliteit van de batterijen). De versterker is dan ook gemakkelijk aansluitbaar voor een 12V auto-akku of het lichtnet (dan uiteraard via een redelijk gestabiliseerde omvormer). Op een normale volle akku kan ongeveer 200 uur gespeeld worden. Er bij geleverd wordt, in een stevige houten kast een speciale midrange luidspreker (140 - 10.000 Hz) waardoor ongewenste lage bromtonen en hoge bandruis vermeden worden terwijl toch de kwaliteit van de zang niet wordt beperkt, want spectogrammen van vogelgeluiden tonen aan dat deze nooit beneden de 150 Hz en zelden boven de 10.000 Hz komen.

Het geheel van versterker, luidspreker en batterijen in houder en een duidelijke gebruiksaanwijzing wordt geleverd in een handige, waterdichte metalen kist (26 x 9 x 18 cm) voor f 90.- met één jaar garantie op constructiefouten.

B.J. Speek